
God lærebok om legemiddelhåndtering

BOKOMTALER

Målgruppen er i første rekke sykepleiere og vernepleiere. Forfatterens siktemål er at boken skal bidra til økt kunnskap om og bevisstgjøring av holdninger ved håndtering av legemidler. Innledningskapitlet gir en god fremstilling av sykepleierens formelle, faglige og moralske ansvar. Det redegjøres for grensene i forhold til legens ansvar, og det påpekes at legemiddelutdeling er en oppgave delegert av lege som sykepleieren ikke kan formidle videre til andre yrkesgrupper.

Derneft tar boken opp viktige spørsmål knyttet til kvalitetssikring. Forskjellige typer feil som kan oppstå ved håndtering av legemidler diskuteres og illustreres med velvalgte eksempler. Skillet mellom systemfeil og menneskelige feil berøres. De gjeldende forskrifter for håndtering av legemidler både i sykehus og andre helseinstitusjoner gjennomgås nøye med instruktive kommentarer. Avsnittet om legemidlers biologiske tilgjengelighet kunne vært utvidet med en kort omtale av prosessene for fordeling og utskillelse. Senere i boken, i kapitlet om cytostatika, kommer et noe upresist utsagn som forutsetter avansert forståelse av farmakokinetikk: ”Stort sett er utskillelsen logaritmisk, eventuelt flere logaritmiske prosesser.”

Forfatterne understreker nødvendigheten av gode ferdigheter ved beregning av legemiddeldoser og de alvorlige konsekvenser feil på dette trinn kan medføre. Betydningen av utstrakt dobbeltkontroll ved slike beregninger påpekes. Avslutningskapitlene omhandler legemiddelregning og det er lagt inn et stort antall nye øvingsoppgaver. Dette er en viktig tilføyelse til den reviderte utgaven.

Sykepleiere og vernepleiere behandles i stor grad under ett i boken. Fordi målgruppen har en svært varierende arbeidssituasjon (sykehus, legekantor, sykehjem, hjemmesykepleie, vernepleie), ville det vært ønskelig med en noe mer konkretisert diskusjon om implementering av legemiddelhåndtering på disse forskjellige arbeidsplasser. Tvangsmedisinering lanseres som nytt tema i denne utgaven, men nevnes verken i register eller overskrift. Stikkordregisteret er ufullstendig. Mer bruk av figurer for å illustrere hovedpoenger i teksten ville økt lesetilgjengeligheten. Det er nyttig at en rekke sentrale forskrifter som kommenteres, er gjengitt fullstendig. Boken refererer til annen relevant litteratur, i første rekke *Farmakoterapi for helsepersonell*, som nylig kom i revidert utgave (1).

Legemiddelhåndtering er en solid og god lærebok og må være et obligatorisk innkjøp for alle helsefaglige bibliotek.

Øyvind Melien

Farmakologisk institutt

Universitetet i Oslo

LITTERATUR

1. Jacobsen D, Vennerød AM. Farmakoterapi for helsepersonell. 2. utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1999.

Publisert: 30. april 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.